

6.4.
-31.03.2017

X)

valtiovarainministerio@vm.fi
hannu.koivurinta@vm.fi
sari.keinanen@vm.fi

Lausuntopyyntöne 14.3.2017: "Lausunto VM/535/03.01.00/2017

Sisäministeriön lausunto Hansel Oy:tä koskevasta hallituksen esityksestä

Sisäministeriö lausuu luonnoksesta hallituksen esitykseksi Hansel Oy:tä koskevan lain muuttamisesta seuraavaa:

Hansel Oy:n asiakaskunta tulisi laajenemaan huomattavasti nykyisestä, jos ehdotus toteutuu. Maakuntien yhteishankintapotentialiksi on arvioitu 1,4 miljardia euroa vuodessa. Vuonna 2016 Hansel Oy:n kautta tehtyjen yhteishankintojen arvo oli 770 milj. euroa. Kun Hansel nyt palvelee pääasiassa valtion hankintayksiköitä, tulisi ehdotuksen perusteella sen palvelujen piiriin huomattava määrä uusia, isoja kunnallisia toimijoita. Hansel Oy:n resurssien riittävydestä on vain vähäinen huomio esitysluonnoksessa; asiantuntijoiden palkkaamisesta on arvioitu aiheutuvan 1 miljoonan euron kustannukset.

Koska maakuntien eri hankintayksiköt vasta aloittavat toimintaansa, on arvioitavissa, että ne tulevat tarvitsemaan paljon apua palveluiden järjestämisessä ja hankintojen hoitamisessa. Valtion hankintayksiköiden kannalta on erittäin tärkeää, että Hansel Oy pystyy edelleen toimimaan valtion hankintayksiköiden palvelujen laadukkaana turvaajana ja valtion hankintatoimen kehittämistehtävissä. Hanselin merkitys on kasvanut myös hankintatoimen digitalisaatio-hankkeen myötä. Maakuntien hankintojen hoitaminen ja maakuntien kehittämistehtävät eivät saa aiheuttaa notkahdusta valtion hankintayksiköille tarjottavien palvelujen määrässä eikä laadussa. Esityksessä kuvatut synergiahyödyt ja tehokkuusedut ovat varmaankin saavutettavissa sitten, kun maakuntien ja niiden organisaatioiden toiminta on vakiintunut, niiden hankintatarpeet ovat täsmentyneet ja hankinnat on saatu yhteen sovitettua yhteishankintapuitejärjestelyjen rytmiin. Aloitusvaiheen ja maakuntien väliaikaishallinnon aika voi olla kriittinen ja aiheuttaa haittaa tai viiveitä Hansel Oy:n nykyisten asiakkaiden palvelukyvyssä. Näitä seikkoja ei ole lakiehdotuksen vaikutuksissa käsitelty.

Maakuntien näkökulmasta asiaa ajateltaessa on varmasti hyödyllistä, että käytettävissä olisi hyvin toimiva, kokenut yhteishankintayksikkö Hansel Oy. Ministeriössä nähdään esim. maakuntien järjestettäväksi suunnitellun pelastustoimen hyötyvän huomattavasti, mikäli ehdotus toteutuu.

Esityksen perusteluissa huomio kiinnittyy siihen, että siinä ei ole lainkaan pohdittu nykyisin pääasiassa kuntien yhteishankintoja hoitavan KL-kuntahankintojen mahdollista roolia. Voisivatko maakunnat olla valintansa mukaisesti milloin Hanselin ja milloin KL-kuntahankintojen asiakkaita?

Lakiluonnoksen 5 §:ään sisältyvä tiedonsaantioikeus on ongelmallinen. Pykälän 1 momentin mukaan hankintayksiköiden olisi salassapitosäännösten estämättä luovutettava Hansel Oy:lle hankintojensa laskutus-, tilaus- ja toimittajatietoja sekä tietoja hankintamääristä, hinnoista ja suunnitelmista. Sisäministeriö katsoo, että erityisiä tietoturva vaatimuksia sisältävistä hankinnoista, kuten puolustus- ja turvallisuushankintalain mukaisista hankinnoista ja ko. lain soveltamisalan

6.4.
31.03.2017

X)

ulkopuolelle jäävistä, esim. salassa pidettävistä hankinnoista, ei voi velvoittaa antamaan tietoja hankintayksikön ulkopuolelle. Kyseisten tietojen saatavuutta on salassapidon ja arkaluonteisuuden vuoksi rajoitettu merkittävästi myös viraston, poliisihallinnon ja sisäministeriön hallinnonalan sisällä ja saattaa olla, ettei Hansel osakeyhtiönä (ei-viranomaisena) muutenkaan ole viranomaisia vastaavalla tavalla sidottu viranomaisia koskeviin salassapitovelvoitteisiin ja salassa pidettävien tietojen käsittelykäytäntöihin. Riskiin liittyvänä esimerkkinä voisi olla se, että Hansel Oy:n haltuun siirtyy tietoja salaisen hankinnan toimittajasta ja toimitetusta tuotteesta ja kyseinen tieto päätyy tahattomasti laajasti Hansel Oy:n henkilöstön sekä sen muiden asiakkaiden tietoon.

Sisäministeriö on informoinut hallinnonalansa turvallisuushankintoja tekeviä virastoja lakiluonnoksesta, ja mitä todennäköisimmin ainakin Poliisihallitus tulee antamaan valtiovarainministeriölle viikon 15 aikana omat kommenttinsa lakiluonnoksen 5 §:ään liittyen.

Muilta osin sisäministeriöllä ei ole ehdotukseen lausuttavaa.

Kansliapäällikkö

Päivi Nerg

Hallitusneuvos

Ulla Kumpulainen

X) Korjattu kirjoitusvirhe
7.4.2017 Ulla Kumpulainen